

I

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

ODBOR REGIJA

133. PLENARNO ZASJEDANJE OR-A, 6.2.2019.–7.2.2019.**Rezolucija Europskog odbora regija o suzbijanju govora mržnje i zločina iz mržnje**

(2019/C 168/01)

EUROPSKI ODBOR REGIJA (OR)

- duboko je zaprepašten i ožalošćen zbog ubojstva gradonačelnika Gdanjska i člana OR-a Paweła Adamowicza, istinskog Europljanina koji je promicao i branio vrijednosti slobode, solidarnosti, demokracije, socijalne uključenosti i dostojanstva;
  - uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima;
  - uzimajući u obzir Povelju EU-a o temeljnim pravima;
  - uzimajući u obzir mišljenje OR-a „Suzbijanje dezinformacija na internetu: europski pristup” od 6. veljače 2019.;
  - uzimajući u obzir mišljenje OR-a „Suzbijanje radikalizacije i nasilnog ekstremizma: preventivni mehanizmi na lokalnoj i regionalnoj razini” od 15. lipnja 2016.;
  - uzimajući u obzir raspravu Europskog parlamenta od 30. siječnja 2019. o suzbijanju mržnje i fizičkog nasilja protiv demokratski izabranih nositelja mandata;
  - uzimajući u obzir rad Skupine EU-a na visokoj razini za suzbijanje rasizma, ksenofobije i drugih oblika netolerancije;
  - uzimajući u obzir potrebu za produblivanjem dijaloga s građanima, među ostalim s obzirom na tekuće i buduće izbore na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini;
1. duboko je zabrinut zbog širenja govora mržnje i zločina iz mržnje te srozavanja razine javnog diskursa, što potiče razne vrste nasilja, ekstremizma, propagande i netolerancije u Europskoj uniji (EU) i podriva same temelje europskog projekta. Zabrinjava to što su izabrani dužnosnici u raznim zemljama pri obavljanju svojih demokratskih dužnosti izloženi nedopustivom pritisku. Populizam i nedemokratske snage predstavljaju izazov za demokraciju te u konačnici mogu oslabiti njezin način funkcioniranja;
  2. ističe da se EU zasniva na zajedničkom skupu temeljnih vrijednosti koje uključuju ljudsko dostojanstvo i nediskriminaciju, kako je utvrđeno u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, kao i slobodu izražavanja, kako je utvrđeno u članku 10. Europske konvencije o ljudskim pravima i u članku 11. Povelje EU-a o temeljnim pravima;
  3. očekuje od europskih, nacionalnih, regionalnih i lokalnih razina vlasti, medija, organizacija civilnog društva, gospodarskih aktera i građana da poštuju te vrijednosti jer one čine osnovu za uzajamno povjerenje i razumijevanje i predstavljaju temelj otvorenih i demokratskih društava;
  4. naglašava da mržnjom ispunjena retorika dijeli naše društvo, potiče strah i radikalizaciju, difamira i dehumanizira pojedince te može dovesti do okrutnog ponašanja. To ugrožava cilj kojemu svi stremimo – snažna Europa, ujedinjena u raznolikosti, miru i zajedničkim vrijednostima;

5. poziva sve razine vlasti da usvoje mjere za sprečavanje i zaštitu građana od nasilja, uznemiravanja, govora mržnje i zločina iz mržnje; isto zahtijeva da se sve političke stranke, koje služe kao temelji djelotvorne demokracije, suzdrže od govora mržnje i propagande za stjecanje političke prednosti;

6. ističe da su regionalni i lokalni političari, a posebno gradonačelnici i lokalni vijećnici, zbog svoje blizine građanima češće žrtve mržnje i fizičkog nasilja;

7. napominje da su oni, zajedno s brojnim akterima lokalnih i regionalnih inicijativa i civilnog društva, na prvoj liniji u borbi protiv netolerancije i ujedno imaju obvezu i dužnost boriti se protiv nasilnog ponašanja i govora mržnje;

8. poziva sve države članice EU-a i sve razine vlasti da ulažu u obrazovanje i podižu razinu osviještenosti među građanima o potrebi za uzajamnim poštovanjem i ozbiljnim rizicima koji proizlaze iz govora mržnje i zločina iz mržnje za pojedince, društvo i demokraciju;

9. poziva na promicanje odgovornog korištenja interneta i medijske pismenosti kako bi se građani, a posebno naši mladi naraštaji, oboružali znanjem i sposobnošću da prepoznaju govor mržnje i zločine iz mržnje te ih suzbijaju na internetu i drugdje;

10. poziva sve društvene medije i internetske platforme da preuzmu kolektivnu odgovornost za promicanje i olakšavanje slobode izražavanja, ali da istodobno rješavaju problem govora mržnje i zločina iz mržnje u skladu s Kodeksom postupanja za borbu protiv nezakonitog govora mržnje na internetu, koji su u svibnju 2016. usvojili Facebook, Twitter, Microsoft i YouTube zajedno s Europskom komisijom. Također poziva na uvođenje učinkovitih instrumenata kako bi se stalo na kraj anonimnosti i lažnim korisničkim računima te kako bi se pratilo „tamnu mrežu“, koja se često koristi kao sredstvo za širenje radikalnih sadržaja;

11. prima na znanje četvrtu evaluaciju Kodeksa postupanja EU-a za borbu protiv nezakonitog govora mržnje na internetu, koju je Europska komisija predstavila 4. veljače 2019. Napominje da u 72 % slučajeva predmetna informatička poduzeća jesu odgovorila na prijave govora mržnje brisanjem sadržaja. Istodobno izražava žaljenje zbog toga što je stopa povratnih informacija za korisnike pala na 65,4 %. Stoga smatra da treba razmotriti mogućnost da se dobrovoljni pristup sadržan u Kodeksu dopuni regulatornim mjerama na razini EU-a;

12. poziva na bolju suradnju i komunikaciju između svih razina vlasti, policije, tužiteljstva i pravosudnih tijela te organizacija civilnog društva kako bi se u ranoj fazi otkrili govor mržnje i zločine iz mržnje, provele odgovarajuće mjere za njihovo sprečavanje i suzbijanje te osigurale primjerene istrage, kazneni progon, osuđivanje i izricanje presuda;

13. smatra da je od presudne važnosti da se u svakoj državi članici, u suradnji s EU-om te regionalnim i lokalnim vlastima, uspostavi sustav upozoravanja radi potpore i usmjeravanja kako bi se poznanicima ili obiteljima omogućilo da brzo i lako potraže pomoć ako neka osoba počne pokazivati sklonost nasilnom ekstremizmu i zločinima iz mržnje;

14. poziva na iskazivanje potpore i solidarnosti sa svim žrtvama i svjedocima govora mržnje i zločina iz mržnje te na ohrabrivanje žrtava i svjedoka da prijavljuju takvo ponašanje nadležnim tijelima, koja im moraju osigurati zaštitu; poziva na uvođenje mjera i mehanizama kako bi se tijelima kaznenog progona omogućilo da se radi rješavanja tog problema na učinkovitiji način povezuju sa žrtvama, civilnim društvom i organizacijama koje djeluju u zajednici;

15. ističe da postojeći instrumenti ne osiguravaju punu zaštitu ljudskih prava i ljudskog dostojanstva te stoga poziva države članice da zajedno s lokalnim i regionalnim vlastima i EU-om rade na osmišljavanju učinkovitog zakonodavstva i instrumenata za borbu protiv širenja govora mržnje i poticanja na zločin iz mržnje, u skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti; ⁽¹⁾

16. nalaže svojem predsjedniku da Rezoluciju prosljedi Komisiji, Europskom parlamentu, Vijeću, predsjedniku Europskog vijeća, rumunjskom predsjedništvu Vijeća EU-a i europskim političkim grupacijama.

Bruxelles, 7. veljače 2019.

Predsjednik

Europskog odbora regija

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁾ U skladu sa smjernicama Skupine EU-a na visokoj razini za suzbijanje rasizma, ksenofobije i drugih oblika netolerancije.